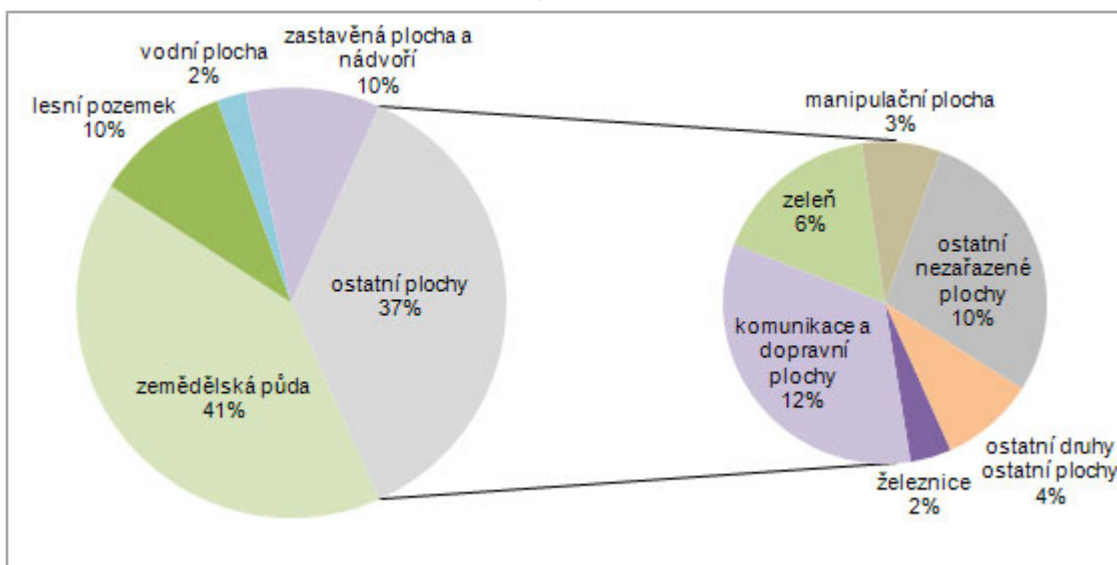

4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)¹

Údaje o způsobu využití půdy přebírá Český statistický úřad od Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního. V období let 2006-2011 nedocházelo v Praze k významným změnám ve struktuře půdního fondu podle způsobu využití. Nadále pokračoval pokles zastoupení zemědělské půdy a to především ve prospěch dalšího růstu podílu zastavěných a ostatních ploch. V letech 2006-2011 se rozloha zemědělské půdy zmenšila o 538 hektarů, což znamenalo pokles zastoupení této skupiny o 1,1 procentního bodu na 40,8% podíl v roce 2011. Zastavěné plochy tvořily v roce 2011 10,1 % rozlohy Prahy, ostatní plochy 36,6 %. Celé území republiky bylo v roce 2011 tvořeno z 53,6 % zemědělskou půdou, 33,7 % rozlohy pokrývaly lesy, 2,1 % vodní plochy, podíl zastavěných ploch byl 1,7 % a ostatní plochy tvořily 8,9 % území ČR.

Nadále pokračuje úbytek zemědělské půdy ve prospěch zastavěných a ostatních ploch.

Graf 4.1 Struktura pozemků v Praze podle způsobu využití v roce 2011

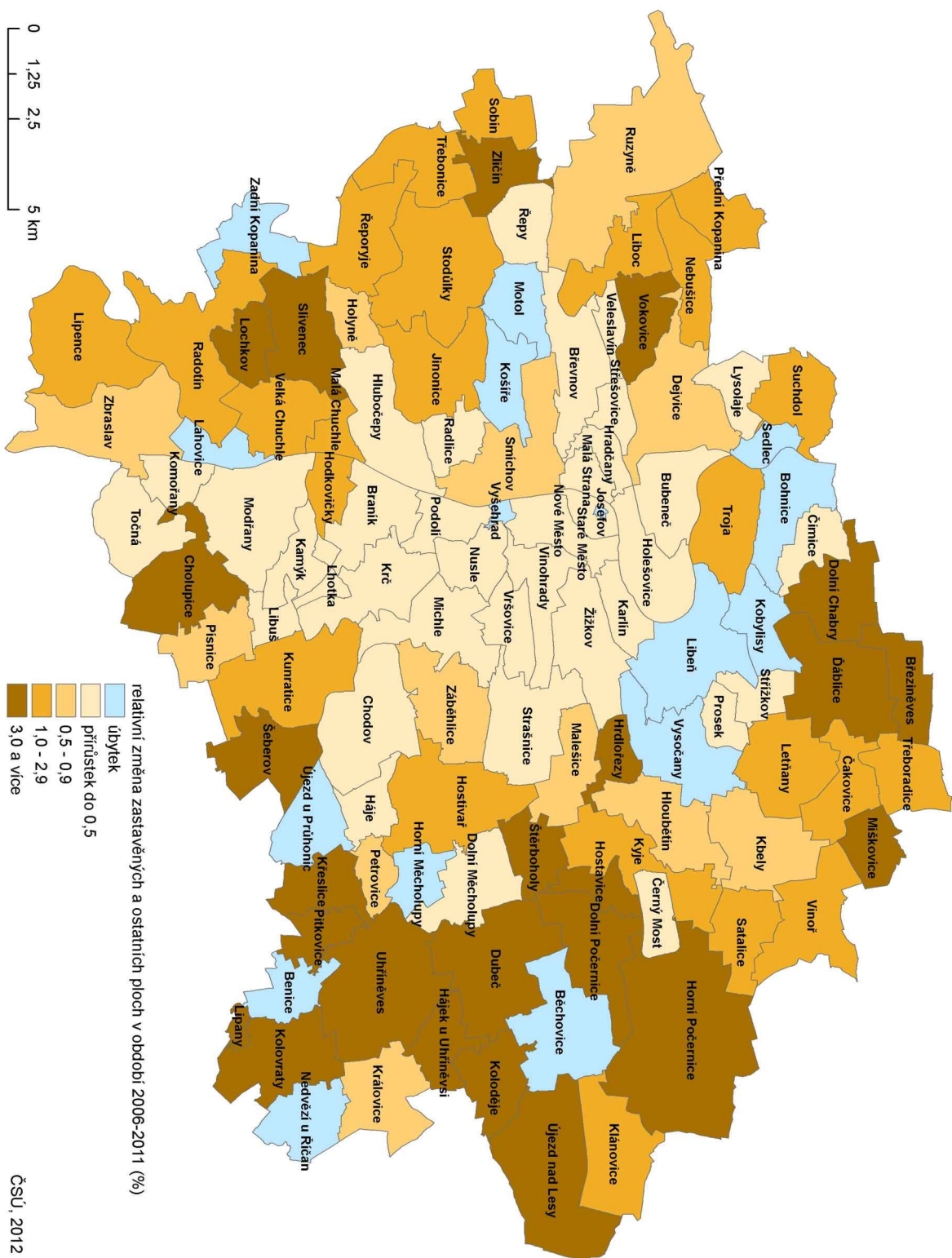

V podrobnějším územním pohledu na katastrální území (k.ú.) dochází k přírůstku zastavěných a ostatních ploch zejména v okrajových částech Prahy, kde je rovněž soustředěna nová bytová výstavba. Největší absolutní přírůstek zastavěných a ostatních ploch v období let 2006-2011 byl v k.ú. Horní Počernice (115 ha), Slivenec (20 ha) a Dolní Počernice (20 ha). Nejvyšší relativní nárůst této skupiny půdy podle způsobu využití byl v k.ú. Lochkov (26,1% nárůst), Pitkovice (24,6 %) a Horní Počernice (21,4 %). Naopak ve vnitřních částech s již vysokým podílem zastavěných ploch nedochází k jejich nárůstu. Výjimečné jsou případy, kdy dochází k poklesu zastavěných a ostatních ploch.

Nárůst zastavěných a ostatních ploch je nejvyšší v okrajových částech Prahy s možnostmi další výstavby.

¹ Životnímu prostředí v hlavním městě se věnuje samostatná publikace Praha životní prostředí vydávaná hlavním městem (aktuální verze s daty za rok 2010 je k dispozici na internetových stránkách Informačního systému o životním prostředí v Praze, <http://envis.praha-mesto.cz>). Údaje v této „pražské ročence životního prostředí“ pocházejí z několika zdrojů, včetně dat Českého statistického úřadu.

Kartogram 4.1 Relativní přírůstek zastavěných a ostatních ploch v katastrálních územích Prahy v letech 2006 – 2011

Množství vyrobené vody dlouhodobě klesá, a to jak v průměru za ČR, tak i v hlavním městě Praze. V roce 2011 bylo v Praze vyrobeno 101,9 mil. krychlových metrů vody určené pro realizaci, což je 87,6 % množství v roce 2006. Ve stejném období pokleslo množství vody vyrobené v celé ČR na 88,9 % výchozího množství. V Praze žije 11,8 % obyvatelstva ČR, délka vodovodní sítě v Praze však činí pouze 5,0 % celkové délky v ČR (74,1 tis. km). Tento nepoměr vyplývá z koncentrace obyvatel v městském prostoru. V Praze jsou vzhledem k typu zástavby zásobování všichni obyvatelé vodou z vodovodů (v ČR celkem 93,4 %). Spotřeba vody dlouhodobě rovněž klesá na celém území republiky, tedy i v Praze. V Praze je spotřeba vody (měřená specifickým množstvím vody fakturovaným domácnostem na 1 obyvatele) vzhledem k celorepublikovému průměru zvýšená, v roce 2011 činila 105,2 litru na den (ČR celkem 88,6 litru na den). Vzhledem ke spotřebě v roce 2006 se jedná o 19,0% pokles spotřeby (v domácnostech). Meziročně došlo v roce 2011 k mírnému zvýšení spotřeby vody v pražských domácnostech (z 104,4 litru na osobu a den v roce 2010 na zmíněných 105,2 v roce 2011). Podíl ztrát vody v posledních letech kolísá, v Praze je 21,4 % a vyšší ve srovnání s republikovým průměrem, který činí 18,5 %. Struktura spotřeby vody v Praze podle druhu spotřebitele se jen mírně liší od struktury za ČR. V Praze se na spotřebě vody více podílejí průmyslové podniky a ostatní (podnikoví) odběratelé, nižší je podíl domácností na spotřebě.

Množství vyrobené i spotřebované vody v Praze dlouhodobě klesá, což je trend platný pro celou ČR.

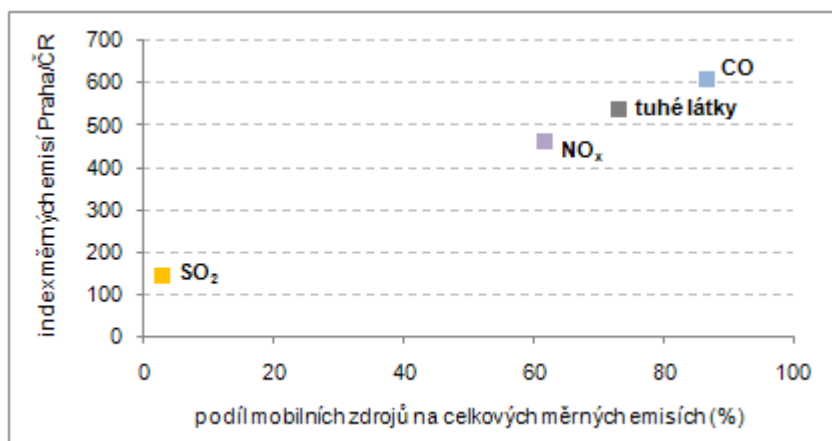
V Praze bylo v roce 2011 vyčištěno 132,3 mil. m³ odpadních vod, což činilo 15,2 % veškerého množství v ČR. Vzhledem k počtu obyvatel je tedy množství čištěné vody v Praze zvýšené. Struktura čištěné vody je v Praze mírně odlišná od průměru za ČR. V Praze je zvýšené zastoupení čištěné odpadní vody splaškové (produkce domácností, ale i kuchyní a bytovacích zařízení, 49,5 %), nižší zastoupení průmyslových odpadních vod (odpadní vody z technologických procesů výroby, 11,4 %) a nižší zastoupení srážkových vod (39,1 %). Na kanalizační síť jsou připojeni všichni obyvatelé hlavního města (v ČR celkem 82,6 %). Délka kanalizační sítě opět vzhledem k vysoké koncentraci obyvatel činí pouze 9,0 % celkové délky v ČR (41,9 tis. km). Vzhledem k roku 2006 se množství odpadních vod vypouštěných do kanalizace v Praze snížil o 3 % a to zejména díky průmyslovým odpadním vodám (pokles o 26,4 %), množství splaškových odpadních vod se zvýšilo o 4,6 %. Celkové množství čištěných vod v Praze se oproti roku 2006 zvýšilo a to jak vlivem splaškových odpadních vod, tak vod srážkových (odvedené srážky z veřejných prostranství, jejich množství se v období let 2006-2011 zvýšilo o 18,2 %). V Praze jsou čištěny veškeré splaškové a průmyslové odpadní vody vypouštěné do kanalizace.

Množství čištěných odpadních vod v Praze stoupá, největší část tvoří splašková odpadní voda (49,5 %).

Ke zlepšování situace v oblasti emisí znečišťujících látek dochází v Praze díky poklesu emisí ze stacionárních zdrojů. Jak je uvedeno v Ročence životního prostředí, tento pokles je způsoben kombinací snižování spotřeby paliv, nahrazování tuhých paliv plynnými a modernizací provozu. Automobilová doprava tak nadále zůstává klíčovým zdrojem emisí znečišťujících látek.

Zvýšené znečištění ovzduší v Praze je způsobeno automobilovou dopravou.

Graf 4.2 Měrné emise v Praze v roce 2010

Poznámka: měrné emise: tun na km² a rok

Produkce komunálního odpadu v hlavním městě roste rychleji než počet obyvatel.

V roce 2010 bylo v Praze vyprodukováno 7 477 tis. tun odpadu, 7 105 tis. tun podnikového (podniky se sídlem v Praze) a 372 tis. tun komunálního odpadu. Po mírném propadu v roce 2009 došlo v roce 2010 k opětovnému růstu množství podnikového odpadu. Na jednoho obyvatele připadalo v roce 2010 5 676 kg podnikového odpadu. Množství komunálního odpadu v Praze bylo 297 kg na 1 obyvatele. Oproti předchozímu roku došlo i u komunálního odpadu ke zvýšení jeho množství. Vzhledem ke stavu v roce 2006 bylo v roce 2010 v Praze vyprodukováno o 12,7 % více komunálního odpadu. Na jednoho obyvatele se produkce komunálního odpadu zvýšila o 17 kg. Průměrné množství komunálního odpadu v ČR je vyšší (činí 317 kg na 1 obyvatele). Množství komunálního odpadu se v ČR v letech 2006-2010 zvyšovalo pomalejším tempem, stejně tak byl v průměru za ČR nižší přírůstek počtu obyvatel. Množství komunálního odpadu na jednoho obyvatele se v průměru za ČR zvýšilo z 296 kg v roce 2006 na 317 kg v roce 2010.

Investice na ochranu ŽP realizované v Praze v roce 2010 byly proporcionalní k počtu obyvatel, největší část investic směřuje do skupiny ostatních investic (omezování hluku a vibrací, ochrana biodiverzity a krajiny a výzkum a vývoj na ochranu ŽP).

Organizace se sídlem v Praze v roce 2010 investovaly na ochranu životního prostředí 5,2 mld. Kč. Jejich neinvestiční výdaje činily 10,3 mld. Kč. Mezi investicemi činily největší díl prostředky určené na ostatní ochranu životního prostředí (do této skupiny patří například opatření na omezování hluku a vibrací; ochrana biodiverzity a krajiny nebo výzkum a vývoj na ochranu ŽP), tato skupina se na celkových investicích podílela 37,9 %. Další významnou skupinou investic bylo nakládání s odpadními vodami (24,1 %). V roce 2010 byla struktura investic v celé ČR odlišná od pražského zaměření. Největší podíl tvoří investice na nakládání s odpadními vodami (39,9 %), následuje skupina ostatních investic. Zvýšený podíl investic v ČR rovněž směřuje na ochranu ovzduší a klimatu (15,7 %) oproti pražskému podílu (3,5 %). V období let 2006-2010 objem a struktura investic kolísala s ohledem na aktuálně prováděné významné investice a programy ochrany životního prostředí. Investiční výdaje podniků se sídlem v Praze se na celkovém objemu investic v ČR v roce 2010 podílely 23,1%. V rámci neinvestičních výdajů v roce 2010 v Praze byly významné zejména skupiny výdajů na nakládání s odpady (74,6 %). Na území hlavního města (podle místa investice) bylo na ochranu životního prostředí investováno 2,7 mld. Kč, což činí 12,0 % celkových výdajů v ČR. Rovněž objem investic na území Prahy v období let 2006-2010 kolísala podle aktuálně prováděných investic.

Graf 4.3 Investiční výdaje (na ochranu ŽP) investorů se sídlem v Praze podle programového zaměření v letech 2006 – 2011

